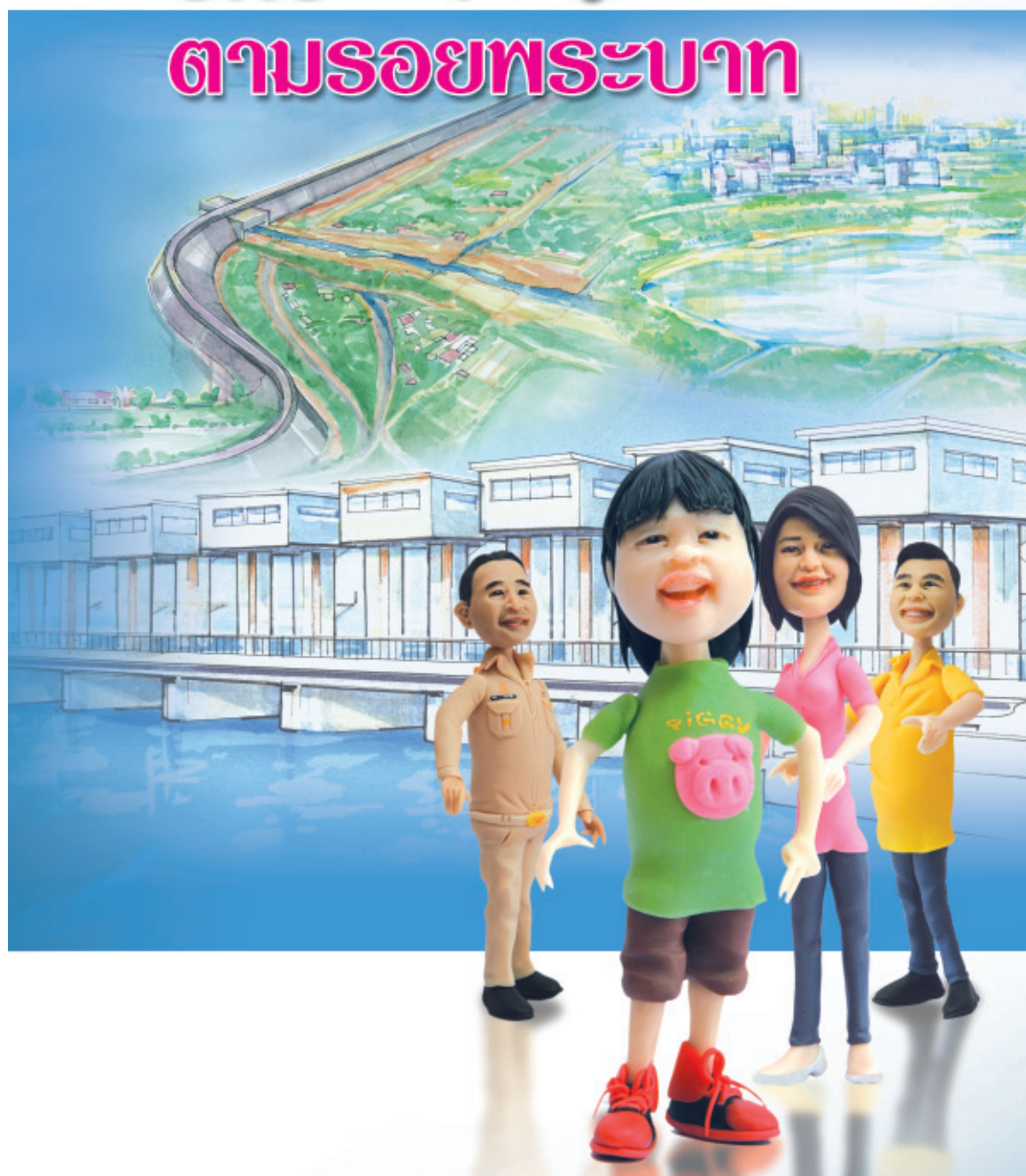

รักษ์ "น้อง"

ตามรอยพระบาท

รักษ์ "น้ำ" ตามรอยพระบาท

เจ้าของ

กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

811 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี

เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

www.rid.go.th และ www.kromchol.com

พิมพ์ครั้งที่ 1

เดือนสิงหาคม 2551

จำนวน

50,000 เล่ม

ดำเนินการผลิต

ฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

สำนักงานเลขาธิการกรม

โทรศัพท์ 0-2241-0965 โทรสาร 0-2243-6926

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging In Publication Data

กรมชลประทาน.

“รักษ์” น้ำ ตามรอยพระบาท. _ กรุงเทพฯ :

กรม, 2551.

8 หน้า.

1. การอนุรักษ์น้ำ.

2. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ _ I. ชื่อเรื่อง.

333.91

ผมเป็นยุวชลกรแล้ว:

วันนี้ เป็นวันที่ธารามีอะไรให้ได้เรียนอย่างสนุกสนาน เมื่อพ่อแม่มารับ จึงเห็นว่า เด็กชายดูจะยิ่งสนุกกว่าทุกวัน

“ยิ้มแป้นเขียวลูก ทำวันนี้จะได้เรียนอะไรสนุก ๆ ละสิ” พ่อถาม

“วันนี้มีเจ้าหน้าที่ชลประทานมาที่โรงเรียนครับ มาเล่าโน่นเล่านี้ให้ฟัง แล้วก็เล่นกับพวกเรา บอกว่าเราเป็น **ยุวชลกร** ด้วย”

“ยุวชลกร เป็นยังไงเหรอลูก” พ่อถามเอาใจเมื่อเห็นธาราเล่าอย่างตื่นเต้น

“ยุวชลกร คือ เด็ก ๆ อย่างผมนี่แหละครับ แต่รู้และเข้าใจว่างานชลประทาน สำคัญแค่ไหน ผมสัญญากับคุณอาไว้ด้วยว่า จะบอกพ่อแม่และคนอื่น ๆ ให้ช่วยกันรักษาน้ำ จะได้มีน้ำใช้ไปนาน ๆ”

“แล้ววันนี้ เขาสอนอะไรบ้างจ๊ะ” แม่เป็นฝ่ายถามบ้าง

“ก็เห็นว่า กว่าจะได้น้ำมาปลูกข้าว มาทำโน่นทำนี้ให้พอ ยากแค่ไหน ต้องทำยังไง ผมเลยได้รู้ว่า น้ำนี่ นอกจากไว้ดื่มแล้ว ยังทำอะไรต่ออะไรได้อีกตั้งเยอะแยะเนอะ”

“เก่งมาก ลูก”

“แน่นอนอยู่แล้ว ก็ผมลูกพ่อกับแม่นี่ครับ”

ในหลวงของเรา

กลับถึงบ้านแล้ว ธารายังติดใจกับการเป็นยุวชลกร เลยมีเรื่องเล่าให้
พ่อกับแม่ฟังต่อ ไม่รู้เบื่อ

“พ่อแม่รู้ไหมครับว่า ในหลวงทรงให้ความสำคัญเรื่องน้ำมาก คุณอาบอกว่า
ท่านรับสั่งว่า **น้ำคือชีวิต** พวกเราจะอยู่ได้ก็ต้องมีน้ำ แล้วพระองค์ท่านก็จะ
หาน้ำมาให้ประชาชนใช้ จะทรงแก้ทั้งปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วม แล้วก็น้ำเสีย ด้วย
วิธีการต่าง ๆ ที่คุณอาเรียกว่า โครงการพระราชดำริ พระองค์ท่านจะบอกกับ
กรมชลประทานว่าต้องทำอะไร แล้วก็อย่างไร คุณอาบอกว่า โครงการพระราชดำริ
เรื่องน้ำนี้ มีกว่า 1,700 โครงการเลยครับ”

“นั่นนะซี พ่อก็เห็นข่าวอยู่บ่อย ๆ ทุกครั้งที่เสด็จฯ
ทรงเยี่ยมราษฎรไม่ว่าที่ไหน ในป่าในเขา จะลำบากหรือ
ไกลแค่ไหน ก็เสด็จฯไปถึงทุกที่ แล้วก็รับสั่งถามประชาชนเสมอว่า
ต้องการอะไร รับสั่งถามข้อมูลสภาพพื้นที่ เรื่องน้ำในธรรมชาติ
แล้วยังเสด็จฯไปทอดพระเนตรด้วยพระองค์เอง เรียกว่าก่อนจะตัดสินใจ
พระทัยจะทำอะไร จะทรงศึกษาข้อมูลอย่างละเอียดรอบคอบ
ก่อนเสมอ”

“แล้วโครงการพระราชดำรินี้ ทำเกี่ยวกับอะไรบ้างจ๊ะ”
คุณแม่ถาม

“พวกคุณอาเล่าให้ฟังว่า โครงการพัฒนาแหล่งน้ำของในหลวง มี 6 ประการครับ ตั้งแต่เพื่อการเกษตร การอุปโภคบริโภค ใช้น้ำจากพวกอ่างเก็บน้ำและฝายทดน้ำพวกนี้แหละครับ แล้วก็เพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำลำธาร เพื่อการผลิตไฟฟ้าระบายน้ำออกจากพื้นที่ลุ่ม ป้องกันบรรเทาอุทกภัย แล้วก็แก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ แต่ส่วนมากทรงเน้นเรื่องน้ำเพื่อการเพาะปลูก คุณอาบอกว่าโครงการพระราชดำริช่วยเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกได้ตั้ง 7.3 ล้านไร่ และเก็บน้ำรวมกันแล้ว มากกว่า 38,000 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือเท่ากับให้คนไทยทั้งประเทศ 60 ล้านคน ดื่มน้ำละ 2 ลิตร ไปได้ปีหนึ่งเต็ม ๆ เลยครับ”

พระราชดำริเพื่อพวกเรา

“คุณอาบอกว่า แต่ละโครงการจะได้ประโยชน์หลายอย่างพร้อมกัน อย่าง เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์นี่ เก็บน้ำไว้ช่วยไม่ให้น้ำท่วมตอนหน้าฝน แล้วก็เก็บน้ำไว้ใช้ตอน หน้าแล้งเพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวได้อีกเป็นแสน ๆ ไร่ แล้วยังช่วยเจือจางน้ำเสียด้วย”

“แก้มลิงนี่ ก็ช่วยแก้ปัญหาหน้าท่วมด้วยใช่ไหมครับ” พ่ออมยิ้ม ถามลองภูมิ ลูกชายดูบ้าง

“ครับ ผมยังรู้ด้วยว่าที่ทรงเรียกว่าแก้มลิง เพราะทรงเปรียบเทียบเวลาลิงกินกล้วยครับ ลิงจะเก็บกล้วยไว้ในกระพุ้งแก้มคราวละมาก ๆ แล้วถึงค่อย ๆ เอาออกมาเคี้ยวกลืน พื้นที่แก้มลิง ก็คือ พื้นที่ที่รับน้ำเอาไว้ก่อนเวลาน้ำมามาก ๆ แล้วค่อย ๆ ท่อยระบายออก จะช่วยบรรเทาปัญหาหน้าท่วมได้”

“แล้วเจ้าหน้าที่ชลประทานเล่าอะไรอีกล่ะลูก” คุณแม่ซักต่ออย่างสนใจ

“มีฝ่ายชะลอความชุ่มชื้นเพื่อรักษาต้นน้ำลำธาร ที่ตอนนี้ทุกคนเห็นประโยชน์ก็เลยร่วมมือร่วมใจสร้างกันใหญ่ เพราะทำได้ง่าย ๆ ใช้กิงไม้ ก้อนหิน มากั้นขวางทางไหลของน้ำ แค่นี้ทำให้น้ำไหลช้าลง พื้นดินก็จะกลับชุ่มชื้นขึ้น ต้นไม้สองฝั่งน้ำก็จะเขียวชอุ่มทั้งปี แล้วยังเก็บน้ำไว้ใช้ ช่วยป้องกันไฟป่าได้ด้วย”

“อย่างเขื่อนขุนด่านปราการชล ที่เราเคยไปเที่ยวกัน เป็นเขื่อนเก็บกักน้ำ นอกจากทำให้มีน้ำปลูกพืชแล้ว ยังแก้ปัญหาดินเปรี้ยว และแก้ปัญหาน้ำท่วมได้ด้วย ส่วนเรื่องน้ำเสีย ในหลวงทรงแก้หลายวิธีเลยครับ อย่างกั้นน้ำช่วยพัฒนาที่กรมชลประทานสร้างขึ้นตามพระราชดำริ จะช่วยเพิ่มออกซิเจนให้น้ำ เวลาที่ใบพัดตักน้ำขึ้นมาสาตกระจายเป็นฟอยล์สัมผัสกับอากาศ ออกซิเจนก็จะละลายเข้าไปในน้ำ ทำให้น้ำดีขึ้น

คุณอาบอกว่า ยังมีโครงการที่ปากพนัง ที่ในหลวงทรงพระราชดำริขึ้น เพื่อแก้ปัญหาน้ำเค็มไหลเข้าไปในแม่น้ำ จนคนตั้ง 2-3 จังหวัด ไม่มีน้ำจืดใช้ปลูกอะไรก็ได้ แม้แต่น้ำกินยังต้องซื้อ ในหลวงทรงให้ทำโครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนังฯ แยกพื้นที่น้ำจืดน้ำเค็มออกจากกัน แล้วก็พัฒนาอาชีพให้กับชาวบ้านอย่างเป็นระบบเลยครับ”

“ยังมีโครงการนำเสนออย่างการแก้ปัญหาพื้นที่พรุในภาคใต้ด้วยนะ ที่แม่เคยได้ยินมา”

“ในหลวงทรงแก้ยังไงเหรอครับ” ชาราทถามด้วยความสนใจ

“ภาคใต้นะลูก มีพื้นที่พรุเยอะเลย เพาะปลูกไม่ได้ ทรงมีพระราชดำริให้ขุดคลองระบายน้ำออกสู่ทะเลโดยตรง สร้างอาคารบังคับน้ำที่คลองระบายน้ำสายหลัก ควบคุมการระบายน้ำออกสู่ทะเลและป้องกันน้ำเค็มไหลเข้าไปในพื้นที่ จนพื้นที่เหล่านั้นกลับมาใช้ประโยชน์ได้”

รักในหลวง รักชนา

“ถ้าไม่มีโครงการพระราชดำริเหล่านี้ พวกเราคนไทยคงไม่ได้อยู่กันอย่างสุขสบายอย่างนี้หรอกครับ”

“ในหลวงทรงทำงานหนักเพื่อพัฒนาทุกพื้นที่ให้มั่งคั่งใช้เพียงพอ ดังนั้นพวกเราทุกคนจึงควรใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า และช่วยกันรักษาแหล่งน้ำให้คงความสะอาดอยู่เสมอ เพื่อในหลวงของเรา”

“ครับ ในฐานะเยาวชน ผมจะใช้น้ำทุกหยดอย่างรู้คุณค่า แล้วพรุ่งนี้ จะบอกข้าง ๆ บ้านเราให้ช่วยกันใช้น้ำอย่างประหยัดด้วยครับ” ธาราตอบรับอย่างมุ่งมั่น...

ฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ กรมชลประทาน
811 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
โทรศัพท์ 0-2241-0965 โทรสาร 0-2243-6926
www.rid.go.th และ www.kromchhol.com